

[Heick.]

ellers havde mindretallet i Nordslesvig ikke fået så gode vilkår at arbejde under, som det har haft. Fra tysk side, har man tilsyneladende taget anderledes på problemerne, og jeg kan her henvide til en udtalelse, som faldt ved et af de tyske møder for ikke lang tid siden, hvor det blev hævdet, at danske i Sydslesvig under ingen omstændigheder måtte regne med, at de kunne få bedre vilkår, end man fra dansk side var indstillet på at give tyskerne i Nordslesvig. Det er en tankegang, som har ligget dansk mentalitet fjern.

Jeg kan også henvide til, at i 1920 var det en slags gensidig aftale, at der skulle oprettes danske kommunale skoler med tysk afdeling i Nordslesvig og tyske skoler med dansk afdeling i Sydslesvig. Vi realiserede straks denne aftale i Nordslesvig i 1920, men det tog 6 år — seks år — inden man havde en tilsvarende ordning i Flensborg, og dér fik man da en skole efter en helt anden linie. Derimod, da vi afviklede kommuneskoleordningen i Nordslesvig, skred man straks til at afvikle den syd for grænsen med henvisning til, hvad vi havde gjort nord for. Vi fik så friskolelovgivningen i Nordslesvig, og jeg vil gerne i modsætning til de udtalelser, det ærede medlem fru Ingeborg Refslund Thomsen kom med før, hævde — og jeg bor midt i de områder — at friskoleordningen har tjent begge parter interesse. Den udformning af skolevæsenet, som vi nu har i Nordslesvig, har givet rolige vilkår at arbejde under og bedre vilkår også for mindretallet, end vi havde under ordningen med tyske afdelinger ved danske kommuneskoler.

Også her kunne der dog være et og andet at sige til, at „det rækker ud over grænserne“, som det ærede medlem hr. Hans Schmidt sagde. Jeg kan gøre opmærksom på, at nu er der lige blevet indviet tyske friskoler i blandt andet Rabsted og Øster Højst, og begge steder har der deltaget repræsentanter for den øverste forvaltning i Kiel, hvad der i og for sig fra min side ikke skal være noget at indvende imod. Men jeg kunne have lyst til at spørge det ærede medlem hr. Hans Schmidt, som også var tilstede, hvad tanker man gjorde sig. For en sådan skole er jo bygget med store danske tilskud. De tyske privatskoler er bygget med store

danske tilskud, medens der ikke er betalt en eneste Pfennig i byggetilskud til danske skoler i Sydslesvig. Var det ikke rimeligt, om det ærede medlem hr. Hans Schmidt også arbejdede på, at der blev en udligning her ud over grænserne?

Til slut var det ærede medlem hr. Hans Schmidt inde på spørgsmålet vedrørende jordlovgivningen. Her blev det hævdet, at man fra tysk side ville gøre krav på adgang til nye brug på lige fod med danske landsmænd. Jeg vil give det ærede medlem hr. Hans Schmidt ret i, at et sådant krav med rimelighed kan stilles, men jeg vil også hævde, at det er efterkommet. Ser vi på forholdene for de år, der er gået, er der til medlemmer af det tyske mindretal givet landbrug i betydelig udstrækning. Jeg vil her gøre opmærksom på, at langs med grænsen ejer medlemmer af det tyske mindretal betydelige jordarealer. Der er tale om gårde med betydelige jordtilliggende, og de pågældende ejere kan her benytte den danske jordlovgivning. Hvis man vil oprette brug på egen jord, er man selv fuldstændig herre over, hvem der skal besidde de pågældende brug, og så kan man gå ind til den danske statskasse og hente meget store beløb til etablering af egne landbrug under den danske statshusmandslov. Jeg vil mene, at inden man fra tysk side gør krav på at få del i den jord, som er fremskaffet ved deling af danske gårde, skulle man gøre brug af mulighederne for at tilvejebringe byggemuligheder for unge fra tyske landbohjem ved deling af tyske landejendomme. Jeg synes, man bør være klar over, at det krav med rette kan stilles.

Ellers vil jeg her gøre opmærksom på, at det ærede medlem hr. Hans Schmidt og landdagsmand Bahnsen i Læk er fuldstændig enige i det punkt. Landdagsmand Bahnsen i Læk har i landdagen i Kiel gjort krav på, at udstykningsmulighederne i Sydslesvig blev gjort vide, sådan at også den hjemmehørende ungdom kunne få del i udstykningen, i hvert tilfælde på lige fod med flygtningene. Det har den ikke i dag. Der er ikke mulighed for unge landmænd i Sydslesvig for at få offentlig støtte til oprettelse af hjem på egne brug på samme måde, som der er muligheder for unge landmænd i Nordslesvig til at få dansk statsstøtte til oprettelse af egne hjem, selvom de tilhører